

מכתבים למערכת

חיסון נגד נגיף הפפילומה – עדכון תשפ"ב

לעורך שלום,

במכתב למערכת 'אסיא' שכתבתי לפני שמונה שנים¹ הבעתי את הסתייגותי מהכנסה גורפת של החיסון נגד וירוס הפפילומה לכיתות ח' בנות בבתי הספר הדתיים, ולענ"ד חוות דעתי הייתה נכונה וראויה לאותה שעה. אולם מאז חלו מספר שינויים, הן מבחינת הידע שנצבר על אודות יעילות החיסון ומיעוט סיכוניו, והן מבחינת המציאות החברתית בציבור הדתי.

בשנים האחרונות, עם הצטברות הניסיון הקליני, התפרסמו לא מעט עבודות המצביעות על יעילות החיסון לא רק במיגור זנים אלימים של HPV ועל הופעת יבלות, כי אם גם במניעת מחלה. שנית, תופעות הלוואי שנחזו בראשית הדרך, בעיקר תופעות אוטואימוניות, נמצאו בכמה מחקרים כלא משמעותיות סטטיסטית.

אבל מעבר לכך, הנחת היסוד שבציבור הדתי החיסון הזה כמעט שלא נצרך, ולכן הנזק החינוכי האפשרי מכריע שלא להכניס אותו לבתי הספר הדתיים, לא מתאימה למציאות החברתית שמשנתה אל מול עינינו. קיימים לצערנו יותר ויותר מקרים בהם הגבולות ההלכתיים נחצים ע"י בני נוער דתיים, ובנוסף קיים תמיד חשש להתרחשות פגיעה מינית. קיימים בציבור הדתי גם הרבה בנים שבצעירותם לא הקפידו במצוות ובהמשך 'מתחזקים' ונישאים לבנות ממשפחות דתיות, וכאמור מתחולל שינוי בנורמות בתחום ה'בינו לבינה' בחלקים מהאוכלוסייה הדתית לסוגיה.

לכן דעתי השתנתה, ונראה לי כי ראוי מעתה לחסן את הבנות בכל המוסדות נגד וירוס הפפילומה.

אבל הדברים הבאים שכתבתי אז נשארו בעינם: במוסד חינוכי בו הבנות עתידות להתחסן ראוי לערוך שיח מקדים עם הבנות ועם הוריהן לגבי משמעות העניין, ואף כדאי למנף את המומנטום להכנת מערך חינוכי סביב הנושא של חיבור נכון עם הגוף ושמירה על הגבולות, שיתחבר בהמשך לשיחה על אינטימיות בריאה במסגרת החינוך לחיי המשפחה. במקביל כדאי להטמיע את החיסון בתוך מארג החינוכים המבוצעים בכתה ח', כדי להמעיט את הסיכון החינוכי, ביצירת סוג של 'לגיטימציה' לחיים אינטימיים טרום חתונה.

בכבוד רב,

ד"ר חנה קטן

¹ אסיא זה-צו, 164-163; ספר אסיא טז, 352-351. וראו דעה חולקת בספר אסיא טז, 456. – העורך.